

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

נוהל עבודה ובקרה לטיפול בפרסומים פוגעניים ברשת

1. הקדמה

הנהלת בתי המשפט מתמודדת עם תופעה הולכת וגוברת של ניסיונות לפגיעה בשופטים ועובדים, בין היתר, באמצעות הפצת מסרים שליליים באינטרנט וברשתות חברתיות. מסרים אלה כוללים ביטויים שיש בהם השפלה, ביזוי ופגיעה בכבודם של השופטים והעובדים בקשר למילוי תפקידם. תופעה זו מכונה בעגה המקצועית "שיימנינג" ("shaming"). מדובר בפרסומים אשר עלולים לפגוע באמון הציבור במערכת בתי המשפט, אשר עולים, לא אחת, כדי עבירה פלילית של העלבת עובד ציבור, זילות בית משפט ואף הטרדה מאיימת.

2. כללי

א. מטרת נוהל עבודה ובקרה זה (להלן: "הנוהל") להסדיר ולפרט את נהלי העבודה הפנימיים הנוגעים לטיפול המערכתי בפרסום פוגעני אודות שופטים ועובדים במערכת בתי המשפט ברשת (להלן: "פרסום").

ב. הנוהל יעודכן מעת לעת.

ג. יש להקפיד לפעול על פי הקבוע בנוהל זה.

3. מינוי גורם ממונה

א. מנהל בתי המשפט ימנה בעל תפקיד אשר ירכז את הטיפול המערכתי בפרסומים (להלן "הגורם הממונה").

ב. הגורם הממונה יהיה אחראי על ריכוז הטיפול בפרסומים, לרבות תיאום בין גורמים מוסמכים אחרים במערכת ומחוצה לה ובכלל זאת על:

1. ייזום ובקרה על פעולות לניטור ולאיסוף מידע אודות פרסומים;

2. רישום ופתיחת תיק טיפול בפרסום (להלן: "תיק הפרסום"), איסוף, תיעוד וריכוז חומרי הפרסום בתיק הפרסום;

3. ייזום ובקרה על פעולות להסרת פרסומים ונקיטת הליכים משפטיים ככול שישנם;

4. הסברה פנימית, הפצת חוזרים או עדכונים עתיים בדבר הפעילות להתמודדות עם פרסומים בקרב גורמי מערכת בתי המשפט;

5. ליווי, מתן מענה ותמיכה בשופט או בעובד נשוא הפרסום ועדכונו בדבר הטיפול אופני הטיפול בפרסום;

6. בקרה על סטטוס הטיפול בתיקים ומתן דיווח חודשי.

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

4. ניטור וריכוז המידע

- א. הגורם הממונה יהיה אחראי על פעולות לניטור ואיסוף מידע רלוונטי.
- ב. פעולות לניטור יכול שיעשו ביחס לציבור כללי של שופטים/עובדים המהווים יעד לפרסומים כאמור (למשל משפחה, נוער) או שופט/עובד מסוים והכל בהתאם להנחיית מנהל בתי המשפט.
- ג. איסוף המידע יעשה באמצעות:
1. פעולות יזומות ראשוניות לאיסוף מידע (חיפוש ידני של שמות השופטים במנועי חיפוש פופולאריים (למשל Bing, Google, או Yahoo!), חיפוש ידני ברשתות חברתיות (Facebook, Twitter));
 2. פעולות רציפות לאיתור וחילוץ תוכן באמצעות שימוש בכלים אוטומטיים (Google התראות);
 3. שימוש בכלי ניטור ולכידת מידע, בהתאם לאפיון צרכים ממוקד שיערך על ידי הנהלת בתי המשפט ובכפוף למשמעויות תקציביות וארגוניות.
 4. קבלת דיווח מגורם אחר.

5. רישום ופתיחת תיק

- א. עם גילוי פרסום אשר, לדעת הממונה, חורג מגדרי ביקורת לגיטימית, מרוסנת ועניינית, ושיש בו כדי לפגוע ביכולתו של השופט או העובד מלמלא את תפקידו, ינקוט הממונה את הפעולות הבאות:
- ב. תימסר הודעה על כך, בצירוף העתק הפרסום, לגורמים הבאים:
1. מנהל בתי המשפט;
 2. היועץ המשפטי;
 3. השופט או העובד נשוא הפרסום והגורמים הממונים עליהם;
 4. דוברת מערכת בתי המשפט
- ג. ייפתח תיק, בו יישמר עותק אלקטרוני של הפרסום. הטיפול יירשם במערכת ממוחשבת, בה יתנהל מעקב אחר כל תיק.
- ד. בהתאם לחומר שנאסף, יוכן דף ריכוז של הנתונים, אשר יפרט את:
1. מקום הפרסום: [כתובת הדומיין ותאריך כניסה אחרון]
 2. מועד הפרסום: [תאריך]
 3. פרטים אישיים של המפרסם, ככל שהם עולים מן החומר: [שם פרטי, שם משפחה, גיל, מקום מגורים, כתובת אלקטרונית]
 4. הליכים משפטיים של המפרסם, ככל שהם עולים מן החומר או ידועים: [בית המשפט שדן בעניין, מספר וסוג ההליך]

הנהלת בתי המשפט ADMINISTRATION OF COURTS

5. שם השופט/העובד : [שם פרטי ומשפחה]

ריכוז הנתונים יתווסף לתיק הפרסום.

ה. תיק הפרסום ותגובת השופט או העובד לפרסום יימסר ליועץ המשפטי להנהלת בתי המשפט.

6. מדיניות בחינת הפרסומים

א. היועץ המשפטי יבחן את מיהות החומרים בתיק, בשים לב לשיקולים הבאים:

1. **חומרת הפרסום מבחינת תוכנו** (התבטאויות המצויות במדרג גבוה של קשת הביטויים הפוגעניים, נוגעות לצנעת חייו או ענייניו הפרטיים של השופט או העובד, או קריאה למעשי אלימות; ביטויים פוגעניים כלליים לעומת גידופים אישיים);

2. **נשוא הפרסום** (ציבור כללי של שופטים או שופט/עובד מסוים);

3. **הישנות הפרסום** (התבטאות חד פעמית או חוזרת ונשנית);

4. **חלופ הזמן ממועד הפרסום**;

5. **מטרת הפרסום** (פגיעה, ביוזי או הכשלת ההליך השיפוטי);

6. **תוצאת הפרסום** (מידת ההפרעה שנגרמה לנשוא הפרסום או הנוק שנגרם למוסד הציבורי, בהתבסס, בין היתר, על עמדת השופט או העובד);

7. **אמיתות הפרסום לכאורה** (ככל שמדובר בשאלה עובדתית);

8. **צורת הפרסום** ומידת נגישותו לציבור הרחב (למשל, ריבוי התגובות באופן שמוביל לכך שהפרסום "נבלע בהמון");

9. **רקע הפרסום** (אם על רקע הליך משפטי קונקרטי – נסיבות התיק);

10. **עבירות נוספות ולוונטיות שנעברו** על ידי המפרסם (אם ידוע).

ב. סבר היועץ המשפטי כי הפרסום אינו חורג מגדרי ביקורת החוסה תחת עיקרון חופש הביטוי, או שאינו עונה על התנאים המפורטים בסעיף קטן ג' להלן – ינחה את הגורם הממונה לסגירת התיק או המשך טיפול באמצעות יחידת הדוברות.

עדכון בדבר סגירת התיק יועבר לגורמים הבאים:

1. הגורם הממונה;

2. מנהל בתי המשפט;

3. יחידת הדוברות במערכת בתי המשפט;

4. השופט או העובד נשוא הפרסום והגורמים הממונים עליהם;

ג. מצא היועץ המשפטי, בשים לב למכלול השיקולים שהופיעו לעיל (ובפרט, בשים לב לחומרת הפרסום ולמידת נגישותו לציבור, לצד הצורך בריסון תוך מתן משקל לעקרון חופש הביטוי והאינטרס הגלום בזכות לבקר מוסדות שלטון), כי המדובר בפרסום שהינו אחד מאלה:

הנהלת בתי המשפט ADMINISTRATION OF COURTS

1. דברי גידוף, השמצה או עלבון, נגד שופט או עובד כשהם ממלאים את תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, אשר עשויים להוביל בוודאות קרובה:
 2. לפגיעה ביכולתו של נשוא הפרסום למלא את תפקידו באופן מקצועי או להצר את שיקול דעתו המקצועי; או
 3. לפגיעה במעמד רשויות השפיטה בעיני הציבור, או במעמדו של נשוא הפרסום; או
 4. להכשלת ההליך השיפוטי או לביזוי דרכי השפיטה.
 5. דברי הסתה, נקיטת איומים או עידוד לנקיטת אלימות כלפי שופט או עובד;
- ינחה את הגורם הממונה להסרת הפרסומים באופן מפורט בסעיף 7 להלן. מקום בו הפרסומים לא הוסרו – יבחן בתיאום עם מנהל בתי המשפט והשופט או העובד נשוא הפרסום נקיטת הליכים משפטיים, כמפורט בסעיף 8 להלן.

7. הסרת הפרסומים

- א. מצא היועץ המשפטי כי יש מקום לנקוט צעדים לטובת הסרת הפרסומים יחליט, לפי העניין, על –
- ב. מקום בו זהותו של המפרסם או דרך ההתקשרות עמו ידועה – פנייה למפרסם בדרישה להסיר את הפרסום בנוסח המופיע בנספח א'. במסגרת הפנייה יש לפרט את הנימוקים לבקשה וציון העילה המשפטית להסרה, תוך ציטוט כתובת האתר (או האתרים) בו מופיע הפרסום האסור. מקום בו זהותו של המפרסם אינה ידועה – יש לשקול נקיטת הצעדים המופיעים בסעיף יד' להלן.
- ג. מקום בו הפרסום מופיע באתר מארח (אתר חדשות, פורטל תכנים, פורום מקוון או רשת חברתית) – תערך פנייה על ידי הממונה למנהל האתר המארח בנוסח המופיע בנספח ב'. במסגרת הפנייה יש לפרט את הנימוקים לבקשה תוך ציטוט כתובת האתר (או האתרים) בו מופיע הפרסום האסור.
- ד. פנייה לספק שירותי החיפוש בבקשה להסרת האזכור לפרסום מרשימת תוצאות החיפוש. במקרים המתאימים, לנוסח הפנייה יצורף חוות דעת מטעם הרשות למשפט, מדע וטכנולוגיה במשרד המשפטים.

1. Google

ניתן לפנות לחברת Google העולמית בבקשה להסרת הפניה לתוכן באמצעות מילוי טופס אלקטרוני באתר הבא:

<https://support.google.com/legal/troubleshooter/1114905?rd=1/troubleshooter/1114905?r:d=1#ts=1115645,3306718>

במסגרת הפנייה יש לפרט את הנימוקים לבקשה ולהצביע על אי החוקיות המובהקת העולה מהפרסום, תוך ציון כתובת האתר בו מופיע הפרסום.

2. Bing

ניתן לפנות לחברת Microsoft העולמית בבקשה להסיר הפניה לתוכן – המוצג בתוצאות חיפוש במדינה אירופאית, באמצעות מילוי טופס אלקטרוני באתר הבא:

<https://www.bing.com/webmaster/tools/eu-privacy-request>

3. Yahoo!

ניתן לפנות לחברת Yahoo העולמית בבקשה להסיר הפניה לתוכן המוצג בתוצאות חיפוש במדינה אירופאית, באמצעות מילוי הפרטים הנדרשים באתר הבא:

הנהלת בתי המשפט ADMINISTRATION OF COURTS

https://io.help.yahoo.com/contact/index?v=PROD_SRCH&token=w5FCchB1dWHCAtyHVP5bdtmoYBaMr8UsgkcEUaoYztE1XTpxRFnYY%252Bf%252F73baOzM0IY%252BMS%252BTyOZM83M31cvEE%252F30FJ3uiPSZvcOoiW0zaS1u6VakmfemMzQZsCtbY1Vu6mZE76NU%252FTkovPQOhXSH9w%253D%253D&locale=en_US&page=contactform&selectedChannel=email-icon&isVip=false

ה. דיווח על פנייה להסרת פרסום יועבר לגורמים הבאים :

1. מנהל בתי המשפט ;
2. יועץ משפטי ;
3. יחידת הדוברות במערכת בתי המשפט ;
4. השופט או העובד נשוא הפרסום והגורמים הממונים עליהם ;

8. נקיטת הליכים משפטיים

א. מצא היועץ המשפטי כי יש מקום לנקוט הליכים משפטיים, יחליט, לפי העניין, על –

1. פנייה למשטרת ישראל, שתיערך בתיאום עם הפרקליטות לעניינים מיוחדים, לטובת חקירה הפרסום בגין עבירה על חוק העונשין (עבירת העלבת עובד, שיבוש מהלכי משפט); במסגרת ההליכים המשפטיים יתבקש בית המשפט להעניק צו להסרת הפרסום.
2. הגשת תלונה אישית למשטרת ישראל, בעבירה שעניינה איסור לשון הרע או פגיעה בפרטיות.
3. הגשת תובענה אזרחית (בגין עוולה לפי חוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965, חוק הגנת הפרטיות תשמ"א-1981). הגשת תובענה אזרחית תעשה באישור מנהל בתי המשפט ובתיאום עם השופט/העובד נשוא הפרסום.
מקום בו הוחלט על הגשת תובענה אזרחית, יש לעתור בבקשה למתן סעד זמני (צו מניעה/צו עשה) כנגד הנתבע, לפי סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (או לפי סעיף 9(א) לחוק לשון הרע או סעיף 29(א) לחוק הגנת הפרטיות, לפי העניין) המורה לו להסיר את התכנים הפוגעניים באתר האינטרנט נשוא התביעה, וכן להימנע מלפרסם דבר כלשהו אודות נשוא הפרסום.
4. הבקשה תצביע על ראיות לכאורה לקיומה של עוולה בגין חוק לשון הרע או חוק הגנת הפרטיות (לפי העניין), תוך צירוף החומרים המופיעים בתיק הפרסום, העתק התכנים הפוגעניים וכל מידע רלוונטי אחר המצביע על מעורבותו של הנתבע בפרסום ועל כך שהפרסום הגיע לאדם נוסף. הבקשה תציין את הנוק הבלתי הפיך שייגרם למושא הפרסום באם לא יוסרו התכנים הפוגעניים.
4. במקרים המתאימים (ובפרט, מקום בו הפרסום מוביל לפגיעה בפרטיותם של בני אדם או קטינים בהליכים בפני בית דין למשפחה), תוגש בקשה לבית המשפט למתן החלטה בדבר איסור פרסום לפי סעיף 70(א) (פרסום דבר על דיון שהתנהל בבית משפט בדלתיים סגורות) סעיף 70(ג) לחוק בתי המשפט (פרסום דבר בעניינו של קטין) או סעיף 70(ד) (פגיעה חמורה בפרטיות של בעל דין או עד), סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה).
5. מקום בו הפרסום נוגע להליך משפטי קונקרטי – הגשת פנייה מטעם מערכת בתי המשפט לבית המשפט המתאים בבקשה למתן צו עשה להסרת התוכן האמור.
6. מקום בו ידוע כי המפרסם הינו עו"ד – הגשת קובלנה בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, בגין עבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח, זלזול ויחס של חוסר כבוד לבית המשפט והפרעה לבית משפט לעשות משפט, על פי סעיפים 2 ו-32 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית) התשמ"ו-1986, סעיפים 64, 61(1) ו-61(2) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961, וכן עבירה של התנהגות הפוגעת בכבוד מקצוע עריכת הדין, על פי סעיף 61(3) לחוק לשכת עורכי הדין.

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

7. הוחלט כאמור בסעיפים 8 (א) 1 או 8(א)2 – תישלח למפרסם, לאתר המארח ולספק שירותי החיפוש (לפי העניין) הודעה נוספת, בנוסח המופיע בנספח ג', בצירוף העתק התלונה למשטרת ישראל.
8. דיווח על נקיטת הליכים משפטיים יועבר לגורמים הבאים:
1. מנהל בתי המשפט;
 2. הגורם הממונה;
 3. יחידת הדוברות במערכת בתי המשפט;
 4. השופט או העובד נשוא הפרסום והגורמים הממונים עליהם;
- ב. בראשית כל חודש ימסור הממונה למנהל בתי המשפט דיווח על סטטוס הטיפול בתיקי הפרסומים, מספר התיקים שנפתחו וכו'.

בכבוד רב,

מיכאל שפיצר

21432515

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

נספח א'

[הכנס תאריך]

לכבוד מר: [הכנס שם]

[הכנס כתובת]

הנדון: פרסום התבטאויות פוגעניות כלפי שופט/עובד מערכת המשפט

שלום רב,

לאחרונה הובא לידיעתנו דבר ההתבטאויות שפורסמו על ידך באתר [הכנס כתובת אתר].

אבקש להפנות את תשומת לבך לכך שהתבטאויות אלו עולות כדי הפרת הוראות חוק העונשין, התשל"ז-1977 (ר' סעיף 288 שעניינו זילות בית המשפט / סעיף 255 שעניינו העלבת עובד ציבור / סעיף 244 שעניינו שיבוש מהלכי משפט).

אבקש להדגיש כי המדובר במצבור אמירות חריג וקיצוני במיוחד בראי עוצמת הביזוי הטמונה בהן, שיש בהן כדי להוביל לפגיעה של ממש ביכולתו של נשוא הפרסום למלא את תפקידו המקצועי ללא מורא, כמו גם פגיעה בתקינות תפקודה ובמעמדה של מערכת המשפט / בתקינותו של ההליך המשפטי, ולכן אין אלו יכולות לחסות תחת עיקרון חופש הביטוי.

אבהיר, בהקשר זה, כי ההגנה על חופש הביטוי אינה בלתי מסויגת, וזו אינה יכולה לסלול את הדרך להעלבה, לביזוי או להשפלה של השופט או העובד או לפגיעה קיצונית בתדמיתו או בתפקודו של השירות הציבורי, או לפגיעה קשה בתקינותו של ההליך השיפוטי.

אבקשך, אפוא, להסיר את התכנים האמורים לאלתר.

בתודה ובכבוד רב,

הגורם הממונה

העתק:

היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (עניינים מיוחדים)

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

נספח ב'

[הכנס תאריך]

לכבוד מר: [הכנס שם]

[הכנס כתובת]

הנדון: פרסום התבטאויות פוגעניות כלפי שופט/עובד מערכת המשפט

שלום רב,

אבקש להפנות את תשומת ליבך לכך שבאתר המופעל על ידך, בכתובת [הכנס כתובת אתר] פורסמו מספר התבטאויות העולות כדי הפרת הוראות חוק העונשין, התש"ז-1977 (ר' סעיף 288 שעניינו זילות בית המשפט / סעיף 255 שעניינו העלבת עובד ציבור / סעיף 244 שעניינו שיבוש מהלכי משפט).

אבקש להדגיש כי המדובר במצבור אמירות חריג וקיצוני במיוחד בראי עוצמת הביזוי הטמונה בהן, שיש בהן כדי להוביל לפגיעה של ממש ביכולתו של נשוא הפרסום למלא את תפקידו המקצועי ללא מורא, כמו גם פגיעה בתקינות תפקודה ובמעמדה של מערכת המשפט / בתקינותו של ההליך המשפטי, ולכן אין אלו יכולות לחסות תחת עיקרון חופש הביטוי.

אבהיר, בהקשר זה, כי ההגנה על חופש הביטוי אינה בלתי מסויגת, וזו אינה יכולה לסלול את הדרך להעלבה, לביזוי או להשפלה של שופט או עובד או לפגיעה קיצונית בתדמיתו או בתפקודו של השירות הציבורי, או לפגיעה קשה בתקינותו של ההליך השיפוטי.

אבקשך, אפוא, להסיר את התכנים האמורים **לאחר**.

בתודה ובכבוד רב,

הגורם הממונה

העתק:

היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (עניינים מיוחדים)

הנהלת בתי המשפט
ADMINISTRATION OF COURTS

נספח ג'

[הכנס תאריך]

לכבוד מר: [הכנס שם]

[הכנס כתובת]

הנדון: הגשת תלונה למשטרת ישראל בגין פרסום התבטאויות פוגעניות כלפי שופט/עובד מערכת המשפט

שלום רב,

בהמשך למכתבנו שבסמך, הרינו לעדכן כי הוגשה תלונה למשטרת ישראל בעקבות הפרסומים שפורטו במכתבנו הקודם.

רצ"ב העתק התלונה.

אבקש לשוב על בקשתי כי התכנים המפורטים בפנייתי הקודמת יוסרו לאלתר. כפי שהובהר בפנייתי הקודמת, המדובר במצבור אמירות חריג וקיצוני שיש בו כדי לגרום לפגיעה של ממש בתקינות תפקודה של מערכת המשפט / בתקינותו של ההליך המשפטי, העולה כדי הפרת הוראות חוק העונשין, התשל"ז-1977 (ר' סעיף 288 שעניינו זילות בית המשפט / סעיף 255 שעניינו העלבת עובד ציבור / סעיף 244 שעניינו שיבוש מהלכי משפט).

בתודה ובכבוד רב,

הגורם הממונה

העתק:

היועץ המשפטי למערכת בתי המשפט

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (עניינים מיוחדים)